

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 6Ps/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422200840
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radovan Beňo
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6422200840.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Radovanom Beňom vo veci spôsobilosti na právne úkony osoby: T. I., R.. XX.XX.XXXX, D. F. J. XXXX/XX, XXX XX Ž., zastúpený procesným opatrovníkom: K. H., R.. XX.XX.XXXX, D. C.. D.. R. XXX/XX, XXX XX R.-D., za účasti Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom, v konaní o návrhu navrhovateľky: K. H., R.. XX.XX.XXXX, D. F. J. XXXX/XX, XXX XX Ž., zastúpená URBÁNI & Partners s.r.o., IČO: 36 646 181, so sídlom Skuteckého 17, 974 01 Banská Bystrica, na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony Tomáša Supuku, takto

rozhodol:

Súd o b m e d z u j e spôsobilosť na právne úkony T. I., R.. XX.XX.XXXX, tak, že nie je spôsobilý

- preberať a nakladať s dôchodkom, štátnymi sociálnymi dávkami a príspevkami,
- nakladať s majetkom a finančnými prostriedkami v hodnote prevyšujúcej 30,- Eur týždenne,
- robiť akékoľvek právne úkony týkajúce sa nakladania s nehnuteľnosťami, bytmi a nebytovými priestormi,
- uzatvárať zmluvy o zriadení záložného práva, dávať ručiteľské vyhlásenia ani robiť akékoľvek právne úkony, z ktorých by pre neho vyplývala povinnosť poskytnúť zabezpečenie akéhokoľvek záväzku,
- uzatvárať zmluvy o pôžičke, zmluvy o úvere, nakupovať tovar na splátky,
- vykonávať aktívne a pasívne volebné právo,
- samostatne vybavovať úradné záležitosti a samostatne konať pred štátnymi orgánmi a inštitúciami a orgánmi samosprávy, vrátane preberania poštových zásielok,
- rozhodovať o liečbe svojho zdravotného stavu a poskytovaní zdravotnej starostlivosti,
- rozhodovať o poskytovaní sociálnych služieb, vrátane rozhodovania o potrebe umiestnenia v zariadení poskytujúcom sociálne služby.

Súd u s t a n o v u j e T.V. I., R.. XX.XX.XXXX, za opatrovníčku K. H., W.. I., R.. XX.XX.XXXX, ktorá je o p r á v n e n á zastupovať menovaného pri právnych úkonoch, na ktoré bola jeho spôsobilosť obmedzená. Úkony presahujúce rámec bežnej veci podliehajú schváleniu súdom.

Opatrovníčka je p o v i n n á chrániť práva a záujmy opatrovanca a vždy k 30.06. a 31.12. každého kalendárneho roka predkladať súdu správy o výkone funkcie opatrovníka a o nakladaní s majetkom opatrovanca.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

Trovy dôkazov platí štát. Štát n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 21.03.2022 bol Okresnému súdu Žiar nad Hronom doručený návrh navrhovateľky K. H. na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony jej vnuka T. I., R.. XX.XX.XXXX. Návrh odôvodnila tým,

že T. I. bol ešte ako maloletý rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 7P/241/2005 zo dňa 07.10.2005 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Už ako maloletý trpel zdravotnými ťažkosťami, pričom sa u neho prejavilo ťažké zdravotné postihnutie, ktoré vyžadovalo a vyžaduje osobitnú starostlivosť. Výchovu a starostlivosť mu zabezpečovala navrhovateľka ako jeho stará mama, starostlivosť mu poskytuje až doposiaľ, žijú s vnukom v jej domácnosti. Posudzovaný je autista, ktorému bola diagnostikovaná organická porucha CNS - perinatálna encefalopatia, kortikálna atrofia mozgu, stredne ťažká MR s poruchami v správaní, atypický autizmus a narušený vývoj reči a vývinová dysfázia. Podľa správy z psychologického vyšetrenia menovaný trpí pervazívnou vývinovou poruchou - atypickým autizmom so stredne ťažkým mentálnym postihnutím. Má ťažkú poruchu psychického vývinu s vysoko narušenou funkčnosťou v prirodzenom prostredí, s prejavujúcou sa emočnou nestabilitou, neflexibilitou v reakciách na neočakávané sociálne situácie. Podľa komplexného posudku Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 31.08.2018 bola miera funkčnej poruchy posudzovaného stanovená na 60 %, v dôsledku čoho sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Vzhľadom na zdravotný, resp. psychický stav posudzovaného bolo navrhovateľke psychiatrom odporúčané iniciovať konanie o obmedzenie jeho spôsobilosti na právne úkony. Vnuk navrhovateľky T. I. trpí viacerými duševnými poruchami a chorobami, ktoré nie sú len prechodné a v dôsledku ktorých nie je schopný robiť právne úkony vo vzťahu k tretím osobám tak, aby si uvedomoval následky svojho konania. Je čiastočne schopný zabezpečovať si sám svoje potreby nevyhnutné pre každodenný život, ale v dôsledku neschopnosti rozoznať hodnotu peňazí nie je schopný chápať význam právnych úkonov vzťahujúcich sa k majetku, alebo akejkoľvek finančnej hotovosti. Je síce schopný ísť do obchodu a nakúpiť podľa nákupného zoznamu, prípadne si zvládne zaplatiť kartou lístok v hromadnej doprave, avšak hodnotu peňazí si neuvedomuje. Posudzovaný nie je schopný chápať význam základných právnych úkonov a nie je schopný sám si uvedomiť následky svojho konania. Nie je schopný nakladať so svojím majetkom, s peniazmi v hodnote vyššej než 30,- Eur, nie je spôsobilý samostatne konať voči tretím osobám, vstupovať do akýchkoľvek zmluvných záväzkov a posúdiť následky svojho konania. Tiež nie je spôsobilý konať a vystupovať pred subjektmi sociálneho zabezpečenia (napríklad Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Sociálna poisťovňa, zdravotná poisťovňa). Taktiež nie je spôsobilý konať a vystupovať pred úradmi a inými štátnymi orgánmi a subjektmi verejnej správy, nie je spôsobilý na konanie pri styku so Slovenskou poštou a s bankami a inými finančnými inštitúciami. Navrhovateľka súčasne navrhla, aby za opatrovníka posudzovaného ako osoby s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony súd ustanovil ju, ktorá sa o svojho vnuka od jeho detstva starala a vychovávala ho, pričom doposiaľ zdieľajú spoločnú domácnosť, najlepšie pozná jeho záujmy a potreby.

2. Uznesením č.k. 6Ps/4/2022-32 zo dňa 07.06.2022 súd ustanovil posudzovanému za procesného opatrovníka jeho matku K. H..

3. Súd nariadil vo veci pojednávanie na deň 08.11.2022, na ktorom vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, vylúchom účastníkov konania ako aj ustanoveného znalca a oboznámil sa so závermi znaleckého posudku vypracovaného v priebehu konania.

4. Z rozsudku OS Nové Zámky sp. zn. 7P/241/2005 zo dňa 07.10.2005, právoplatného dňa 18.10.2005 súd zistil, že posudzovaný T. I. bol v tom čase ako maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky K. H., ktorá je jeho starou matkou.

5. Z lekárskej správy psychiatra K.. A. Z. zo dňa 09.05.2016 súd zistil, že posudzovaný sa dostavil na kontrolu s navrhovateľkou, ktorá uviedla, že menovaný sa so svojou matkou stretáva raz za čas, ku druhým starým rodičom chodí do Nitry, vtedy sa stretne aj s otcom. Z vyšetrenia ohľadom posudzovaného vyplynuli diagnostické závery: organická porucha CNS - perinatálna encefalopatia, kortikálna atrofia mozgu, stredne ťažká MR s poruchami v správaní, atypický autizmus a narušený vývoj reči a vývinová dysfázia. Rovnaké závery vyplývajú aj z kontrolných psychiatrických vyšetrení z 24.10.2017 a 26.02.2019. Obdobné závery vyplývajú aj z lekárskeho správ psychiatra K.. J. H. z 21.01.2020 a zo septembra 2020.

6. Z psychologického posudku Autistického centra Andreas n.o. zo dňa 10.05.2018 vyplýva, že posudzovaný je dlhodobo sledovaný v uvedenom zariadení pre pervazívnu vývinovú poruchu - atypický autizmus. V tom čase navštevoval 10. ročník Špeciálnej školy v Novej Bani. Zo záverov vyplýva, že ide o klienta s ťažkou poruchou psychického vývinu, s vysoko narušenou funkčnosťou v prirodzenom prostredí, prejavujúcou sa emočnou nestabilitou, neflexibilitou v reakciách na neočakávané sociálne situácie, v komunikačných deficitoch, citlivosti na možnú kritiku, nepredvídateľných zmenách. Tieto deficity ťažkého zdravotného postihnutia nedovoľujú klientovi zvládnuť rôzne situácie vo vozidle verejnej

hromadnej dopravy a v prostriedku železničnej dopravy z dôvodu poruchy správania. Z toho vyplýva jeho obmedzená mobilita.

7. Z komplexného posudku Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 31.08.2018 vyplýva, že u posudzovaného bola stanovená miera funkčnej poruchy 60 % a považuje sa za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. V oblasti mobility a orientácie má zníženú orientačnú schopnosť v dôsledku narušenia duševných funkcií, pohybuje sa v sprievode inej osoby, nie je schopný prepravovať sa vozidlom verejnej hromadnej dopravy. Má narušenú schopnosť dorozumievania v dôsledku duševného postihnutia.

8. Z prepúšťacích správ ďalej vyplynulo, že posudzovaný bol hospitalizovaný v Psychiatrickej nemocnici Kremnica od 28.06.2021 do 23.07.2021, kam bol preložený z PO Bojnice, kde bol prijatý pre poruchy správania v zmysle brachiálnej agresie pri dekompenzácii stredne ťažkej MR. Pri terapii dochádza postupne k ústupu porúch správania, prejasneniu a stabilizácii nálady, zlepšeniu hedónie a sociability. Ako diagnózy boli stanovené: stredne ťažká duševná zaostalosť s významnou poruchou správania a s potrebou pozorovania alebo liečby, atypický autizmus. Tiež bol hospitalizovaný v PN Kremnica od 02.01.2022 do 14.01.2022, stanovené boli rovnaké diagnózy. Prijatý bol pre agresívne správanie v domácom prostredí. Po terapii došlo opäť k zlepšeniu a bol prepustený do ambulantnej starostlivosti.

9. Lustráciou bolo zistené, že posudzovaný poberá invalidný dôchodok vo výške 398,- Eur mesačne.

10. Z lekárskeho potvrdenia zo dňa 04.10.2022 vyplýva, že navrhovateľka je zdravotne spôsobilá vykonávať funkciu opatrovníka osoby s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony. Navrhovateľka nemá záznam vo výpise z registra trestov.

11. Zo znaleckého posudku č. 78/2022 zo dňa 12.08.2022 znalkyne K.. S. D. z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvia Psychiatria súd zistil, že u posudzovaného došlo od raného veku k zaostávaniu jeho duševného vývoja, jeho intelektové schopnosti sa v dôsledku organického poškodenia mozgu, ktoré bolo dokázané aj MRI mozgu (kortikálna atrofia mozgu) dostatočne nerozvíjali, v súčasnosti sú na úrovni stredne ťažkej mentálnej retardácie. Navyše bol u neho diagnostikovaný atypický autizmus, ktorý sa prejavuje špecifickými poruchami správania (ľpenie na zaužívaných spôsoboch, problémy prijať zmeny, sklon k opakovaným a stereotypným formám správania, pocity úzkosti z neznámych situácií, stavy nekľudu, agresivity, výrazné problémy s adaptáciou na akékoľvek životné zmeny). Na podklade týchto porúch je u neho podstatne znížená schopnosť logického myslenia a abstrakcie, má hrubo narušené úsudkové schopnosti a kritickosť, kontakt s realitou oslabený. Ochorenie u neho je trvalej povahy, prebieha nepriaznivo, nie je predpoklad zlepšenia jeho duševného stavu. Medikamentózne sa dajú zlepšiť len jeho nadmerné afektívne prejavy, nepokoj. Nie je u neho predpoklad nadobudnutia takej sociability, aby bol schopný samostatného fungovania v zmysle adekvátneho a primeraného zabezpečovania si základných životných a biologických potrieb, je odkázaný na celodennú starostlivosť inej osoby. Nie je spôsobilý samostatne vykonávať žiadne právne úkony. V dôsledku duševného ochorenia menovaný nie je spôsobilý zaobstarávať si ani základné životné potreby, napr. čo sa týka rozhodovania o osobných záležitostiach (zaobstarávanie si vecí bežnej potreby, obliekanie, rozhodovanie o mieste bývania, osobných vzťahoch, záujmovej činnosti), nie je schopný samostatne hospodáriť s finančnými prostriedkami, nepozná hodnotu peňazí. Nie je spôsobilý vlastníctva bankomatovej karty, disponovania s účtom v banke, preberania dôchodku ani iných peňažných dávok, robiť právne úkony majetkového charakteru, nakladať s hnutelným či nehnuteľným majetkom, zaťažovať majetok, uzatvárať zmluvy o pôžičke, úvere, ani iné zmluvy, ktoré by ho zaväzovali k majetkovým plneniam, resp. ktorými by na seba vzal povinnosť uspokojiť cudziu pohľadávku (vystupovať ako ručiteľ). Nie je spôsobilý spísať závet, uzatvárať dohody v dedičskom konaní, preberať poštové zásielky, samostatne konať pred súdmi, orgánmi štátnej správy a miestnej samosprávy, sociálnou a zdravotnou poisťovňou, finančnými inštitúciami, nie je spôsobilý vybavovať si svoje úradné záležitosti. Nie je spôsobilý rozhodovať o svojom zdravotnom stave, o potrebe zdravotnej starostlivosti, liečbe vrátane hospitalizácií, o mieste svojho bydliska a umiestnení v sociálnom zariadení. Nie je schopný výkonu aktívneho ani pasívneho volebného práva, jeho hlas by mohol byť zneužitý. Je síce schopný dostaviť sa na pojednávanie, ale nie je schopný porozumieť zmyslu tohto konania a rozhodnutia, komunikovať, nechápe okolité dianie a realitu.

12. Znalkyňa K.. S. D. pri svojom výsluchu na pojednávaní uviedla, že zotrváva na záveroch svojho znaleckého posudku. U posudzovaného T.Á. I. zistila prítomnosť duševnej poruchy - mentálnej retardácie stredne ťažkého stupňa v spojení s atypickým autizmom. Jedná sa o pervazívnu vývinovú poruchu, takisto porucha reči. Jeho osobnosť je organicky zmenená, už v roku 2014 bola potvrdená

atrofia mozgovej kôry, u menovaného sa to prejavuje nízkou frustračnou toleranciou, nie je schopný sám vyhodnotiť rôzne nebezpečenstvo, ktoré by mu mohlo hroziť, má výrazne narušený úsudok, nedokáže adekvátne hospodáriť s financiami, rozhodovať o mieste svojho bývania. U posudzovaného sa jedná o trvalú duševnú poruchu, ktorá sa liečbou nedá ovplyvniť, liečbou sa dajú ovplyvniť len určité jeho poruchy správania dráždivého charakteru spôsobené mentálnym deficitom. Menovaný je odkázaný na starostlivosť iných osôb, sám si nie je schopný zabezpečiť ani základné životné potreby a vôbec nie je schopný uzatvárať a podpisovať akékoľvek zmluvy ani nakladať s akýmikoľvek financiami.

13. Právna zástupkyňa navrhovateľky sa na pojednávaní pridržiala písomných vyjadrení. Pokiaľ sa jedná o disponovanie s finančnými prostriedkami, navrhli ponechať do výšky 30,- Eur týždenne v súvislosti s tým, že posudzovaný chodieval na nákupy, ktoré dokáže podľa zoznamu nakúpiť a následne zaplatiť.

14. Navrhovateľka K. H. na pojednávaní uviedla, že o posudzovaného sa stará 19 rokov, chodievajú spolu aj po doktoroch a zabezpečuje mu všetku starostlivosť. V súčasnosti navštevuje denný pobyt v zariadení DSS Hrabiny. Keď je doma, chodievajú na nákupy, hrajú sa spoločenské hry, učí ho nejakým domácim prácam, napr. uvariť kávu, pomôcť s riadmi. Návštevy lekárov sú trochu problematické, nakoľko sa bojí bielych plášťov. Chodievajú aj na rôzne výlety a pobyty, takisto navštevujú svoju ostatnú rodinu, konkrétne starých rodičov zo strany otca, ktorí bývajú v Nitre, v súvislosti s tým sa stretne aj so svojim otcom, tiež sporadicky navštevuje aj svoju matku. Posudzovaný vie nakúpiť, pokiaľ mu napíše na lístok, čo treba kúpiť, dá mu peniaze, tak prinesie nákup aj výdavok. Tiež vie drobný nákup zaplatiť platobnou kartou, PIN k nej nepozná. Jeho povaha je niekedy problematická, avšak za to obdobie už sa naučili to zvládať. Poberá invalidný dôchodok vo výške približne 390,- Eur, ktorý mu chodí na jeho účet vo VÚB, a.s., ku ktorému je navrhovateľka spoludisponentom. Náklady za bývanie platí zo svojho príjmu a náklady na televíziu, prípadne nejaké iné poplatky sú platené z jeho invalidného dôchodku.

15. Procesná opatrovníčka posudzovaného s podaným návrhom súhlasila, nakoľko je vlastne od malička chorý, je pravdou, že nevie napr. nakladať s peniazmi a podobne. Zo strany navrhovateľky je o neho celú dobu postarané, pričom túto starostlivosť hodnotí procesná opatrovníčka ako úplne v poriadku. Je pravdou, že vzájomne sa navštevujú, buď prídu oni na návštevu k nim alebo ich navštevuje ona, so synom je v kontakte.

16. Súd na pojednávaní pristúpil k vzhliadnutiu posudzovaného T. I., resp. jeho výsluchu spôsobom vhodným a primeraným s ohľadom na jeho zdravotný stav. Pri tom súd zistil, že jeho stav zodpovedá záverom predložených lekárskeho správ a znaleckému posudku. Nebolo možné s ním viesť rozhovor o náročnejších témach, nebol schopný porozumieť zmyslu súdneho konania. Uviedol, že býva s navrhovateľkou, je spokojný, chodí „do školy“ na Hrabiny. Chodieval na nákupy, vie uvariť krupicovú kašu.

17. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom na pojednávaní uviedla, že s súhlasia s návrhom na obmedzenie spôsobilosti posudzovaného na právne úkony v rozsahu, ktorý vyplynul zo záverov znaleckého posudku, ako aj s ustanovením navrhovateľky za opatrovníčku posudzovaného.

18. Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopný robiť právne úkony, súd ho pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

Podľa § 10 ods. 2 OZ, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

Podľa § 26 OZ, pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilí na právne úkony, konajú za nich ich zákonní zástupcovia.

Podľa § 27 ods. 2 OZ, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

Podľa § 243 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), súd vyslúchne osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná. Súd výsluch uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná, vzhliadne.

Podľa § 244 CMP, súd v konaní ustanoví a vyslúchne znalca.

Podľa § 248 ods. 1 a 2 CMP, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277. Ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

19. Súd pri svojom rozhodovaní vzal do úvahy, že obmedzenie fyzickej osoby v spôsobilosti na právne úkony predstavuje významný zásah do jej ústavne zaručených práv, vrátane ochrany pred zasahovaním do jej súkromného a rodinného života, resp. ľudskej dôstojnosti. Súd bol preto pri rozhodovaní povinný zvážiť, či by obmedzením spôsobilosti posudzovaného na právne úkony nedošlo k zásahu do jeho práv nad nevyhnutnú mieru a či uloženie takýchto obmedzení by sledovalo legitímny cieľ. Takýmto cieľom je vo všeobecnosti ochrana fyzickej osoby pred nepriaznivými následkami právnych úkonov, ktorých by bola účastníkom a ktoré by ju zaväzovali k rôznym povinnostiam napriek tomu, že z dôvodu svojho zdravotného stavu objektívne nie je schopná posúdiť ich dôsledky, resp. naopak pred nevykonaním príslušných úkonov (týkajúcich sa napr. vybavovania úradných záležitostí, resp. rozhodovania o svojej liečbe a zdravotnej starostlivosti), ktoré sú nevyhnutne spojené so zabezpečovaním rôznych životných potrieb a ktorých nevykonaním by objektívne boli ohrozené práva a záujmy takejto osoby.

20. Vykonaným dokazovaním, najmä na základe záverov vypracovaného znaleckého posudku a výsluchu znalca, ako aj na základe predložených lekárskejších správ, mal súd preukázané, že T. I. trpí duševnou poruchou - mentálnou retardáciou stredne ťažkého stupňa v spojení s atypickým autizmom, pričom ide o poruchu trvalého charakteru, ktorá je nevyliciteľná, liečbou je možné len ovplyvniť jej sekundárne prejavy v zmysle porúch správania. V dôsledku takehoto ochorenia nie je schopný plne ovládať svoje konanie a chápať jeho význam. Bola u neho zistená podstatne znížená schopnosť logického myslenia a abstrakcie, má hrubo narušené úsudkové schopnosti a kritickosť, kontakt s realitou oslabený. Nevie sa orientovať v bežnom sociálnom prostredí, nedokáže samostatne rozmyšľať, rozhodovať sa, usudzovať, nie je schopný predvídania a plánovania, chápať a riešiť ani bežné životné a sociálne situácie, zabezpečiť si základné životné potreby. Výrazná duševná zaostalosť a neschopnosť pochopiť a orientovať sa v zložitejších životných situáciách vyplynuli aj z pozorovania menovaného zo strany súdu a rozhovoru s ním.

21. Za daného stavu s prihliadnutím na odporúčania znalca a návrh navrhovateľky súd obmedzil spôsobilosť posudzovaného čo sa týka preberania a nakladania s dôchodkom, resp. inými dávkami, ako aj nakladania s majetkom a finančnými prostriedkami v hodnote prevyšujúcej 30,- Eur týždenne, kde súd prihliadol na to, že posudzovaný je schopný na základe napísaného zoznamu zabezpečiť nákup základných potrieb. Keďže na základe lekárskejších záverov menovaný nedokáže relevantne posúdiť dôsledky svojich rozhodnutí, z dôvodu ochrany jeho majetkových záujmov ho súd obmedzil v spôsobilosti na právne úkony týkajúce sa nakladania s nehnuteľnosťami, tiež právne úkony, z ktorých by pre neho vyplývala povinnosť poskytnúť zabezpečenie nejakého záväzku a právne úkony, ktorými by na seba prevzal finančné zaťaženie. Tiež s prihliadnutím na odporúčania znalca súd obmedzil spôsobilosť menovaného na právne úkony súvisiace s vybavovaním úradných záležitostí. Bolo zistené, že menovaný nedokáže správne vyhodnotiť potrebu svojej liečby, pričom hrozí ďalšie zhoršenie jeho zdravotného stavu v prípade neužívania naordinovaných liekov, preto súd obmedzil jeho spôsobilosť rozhodovať o svojom zdravotnom stave, o hospitalizácii, ako aj poskytovaní sociálnych služieb, vrátane prípadnej potreby umiestnenia v zariadení poskytujúcom sociálne služby.

22. Súd T. I. zároveň ustanovil za opatrovníka jeho starú matku K. H., ktorá s ustanovením za opatrovníka súhlasila, pričom sa jedná o osobu v príbuzenskom vzťahu s posudzovaným, ktorá sa o neho dlhodobo od malička stará, pozná jeho potreby a zabezpečuje mu komplexnú starostlivosť. V osobe opatrovníčky súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by vzbudzovali pochybnosť o tom, že bude do budúcnosti najlepšie poskytovať ochranu právam a záujmom opatrovanca. Súd tiež v rozhodnutí vymedzil rozsah, v akom bude opatrovníčka posudzovaného zastupovať, s povinnosťou predkladať súdu správy o opatrovancovi a o stave jeho majetku. Jej úkony presahujúce rámec bežnej veci podliehajú schváleniu súdom.

23. O trovách konania medzi účastníkmi súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, nakoľko v priebehu konania súd nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie.

24. V zmysle § 251 ods. 1 CMP v prejednávanej veci trovy dôkazov platí štát, ktorý nemá nárok na ich náhradu voči účastníkom. V rámci zisťovania skutočného stavu veci vznikli trovy v súvislosti s nariadeným znaleckým dokazovaním a výsluchom znalca na pojednávaní, o ktorých súd rozhoduje samostatnými uzneseniami.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 362 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 63 CMP),
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.